

Bratři Burianové.
Vlevo starší a slavnější Karel,
vpravo rakovnický rodák Emil Burian.

Urny v městském muzeu
v Petrovcově vile.

Památník bratrů Burianů po dokončení.

Poslední cesta bratrů Burianů

Před devadesáti lety získal Rakovník ostatky slavných operních pěvců Karla a Emila Burianových. V městském urnovém háji pro ně postavil monumentální pomník.

Už se zdálo, že urny s popelem bratrů Burianů skončí nechtěné a zapomenuté v základech pražského olšanského kolumbária. V polovině ledna 1931 otiskly jedny české noviny neuvěřitelnou zprávu, že v kanceláři největšího pražského hřbitova stojí již od roku 1924 urna s popelem světoznámého operního pěvce Karla Buriana a nikdo ji nechce. A vedle ní že marně čeká na vyzvednutí i urna s popelem jeho mladšího bratra, vynikajícího barytonisty a rakovnického rodáka Emila Buriana, který zemřel v roce 1926.

Jelikož o popel slavných operních sourozenců nikdo nestojí, sdělovaly noviny, budou nejspíše uloženy do anonymního hromadného sklípku v základech olšanského kolumbária společně s dalšími ostatky, o které se nikdo nehlásí.

Ve skutečnosti to ovšem bylo trochu jinak. Po smrti Emila Buriana v roce 1926 začal Kruh přátel bratrů Burianů připravovat vybudování společného pomníku obou bratrů na Olšanských hřbitovech, které se však zadrželo nejprve na komplikovaném dědickém řízení o majetek Karla Buriana a pak na ochabujícím nadšení Kruhu. Vybudování pomníku na Olšanských hřbitovech uvízlo ve slepé uličce. Kruh sliboval a ujišťoval, ale pro vybudování pomníku nedělal

nic. Stojaté vody nečinnosti rozčeřila až zmíněná poplašná novinová zpráva z ledna 1931.

O urny bratrů Burianů začala usilovat nejrůznější města a divadla, která je chtěla vystavit nebo vložit do svých zdí. Do čela zájemců se vehementně postavilo město Rakovník, které se o získání uren od pozůstalých po obou pěvcích snažilo již od roku 1929, a to prostřednictvím bývalého profesora rakovnické reálky, respektovaného kulturního činníka a hudebního kritika pražských novin Prager Presse Josefa Bartoše.

Činorodý rakovnický starosta Čeněk Vaněček, který byl původcem myšlenky získat ostatky obou bratrů pro Rakovník, si nedokázal představit, že by místo jejich posledního odpočinku mělo být někde jinde. Vždyť Emil Burian byl rakovnickým rodákem a starší Karel, narozený v nedalekém Rousínově, prožil ve městě část svého dětství. V době své největší slávy koupil v blízkých Senomatech statek, odkud často zajížděl i do Rakovníka, kde měl mnoho přátel. Získání ostatků pro Rakovník považoval Vaněček za svou krajaňskou povinnost.

Ve prospěch Rakovníka nakonec rozhodl slib, že město postaví pro uložení ostatků důstojný pomník v právě zakládaném urnovém háji. Peníze na postavení pomníku přislíbila věnovat Spořitelna rakovnická, kterou řídil Čeněk Vaněček. Vleklá záležitost, která se dlouhé roky nepohnula kupředu ani o píd, se najednou jako zázrakem vyřešila během čtrnácti dnů. Již koncem ledna 1931 měl Rakovník v rukách plnou moc od vdovy po Emilu Burianovi i od syna Karla Buriana k vyzvednutí obou uren. O měsíc později byly ostatky bratrů Burianů převezeny s velkou slávou z Prahy do Rakovníka, kde byly prozatím uloženy v městském muzeu v dnes již neexistující Petrovcově vile za budovou soudu, než bude urnový háj s pomníkem dokončen.

Slavnostní otevření urnového háje se konalo v září 1932. Architektonickou podobu monumentálního pomníku bratrů Burianů navrhl (stejně jako celý urnový háj) pražský architekt F. A. Libra. Reliéfním poprsím slavných sourozenců ozdobil průčelí pomníku sochař František Zuska. Urna s popelem Karla Buriana se nachází v prosklené schránce na západní straně pomníku, urna s popelem Emila Buriana na východní straně. Vedle ostatků obou bratrů jsou v pomníku uloženy urny s popelem životní partnerky Karla Buriana Elsy Dingesové, jeho syna Richarda a manželky Emila Buriana Vlasty Burianové.